

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Ekim - 2018

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.1.TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	2
1.2.DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	6
1.2.1 İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	6
1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	9
1.2.3. MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	11
1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	14
2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ	17
2.1.TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA	17
2.1.1.TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	20
2.2.TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ.....	22

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2018 yılının ilk 9 ayında ülkemize gelen ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda %15,64 oranında bir artışla 5.425.845 olmuştur.

Tablo 1'de Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YIL					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	1.426.149	1.594.400	1.521.249	1.384.622	1.892.737	11,8	-4,59	-8,98	36,70
ŞUBAT	1.708.255	1.751.380	1.631.277	1.494.891	1.932.686	2,52	-6,86	-8,36	29,29
MART	2.197.885	2.269.962	2.034.471	1.944.942	2.581.201	3,28	-10,37	-4,40	32,71
NİSAN	3.010.627	2.768.482	2.219.619	2.498.489	3.212.476	-8,04	-19,83	12,56	28,58
MAYIS	4.330.933	4.187.786	3.029.374	3.388.560	4.206.437	-3,31	-27,66	11,86	24,14
HAZİRAN	4.794.562	4.482.621	2.902.139	3.962.416	5.091.496	-6,51	-35,26	36,53	28,49
TEMMUZ	5.829.607	6.131.213	4.211.530	5.845.934	6.531.670	5,17	-31,31	38,81	11,73
AĞUSTOS	5.816.977	5.656.083	3.709.503	5.305.838	6.158.597	-2,77	-34,42	43,03	16,07
EYLÜL	4.773.251	4.708.032	3.412.154	4.691.972	5.425.845	-1,37	-27,52	37,51	15,64
EKİM	3.821.286	3.688.684	2.853.430	3.381.691		-3,47	-22,64	18,51	
KASIM	2.025.739	2.055.549	1.699.949	1.993.329		1,47	-17,3	17,26	
ARALIK	1.891.975	1.819.877	1.681.985	2077140		-3,81	-7,58	23,49	
TOPLAM	41.627.246	41.114.069	30.906.680	37.969.824		-1,23	-24,83	22,85	
9 AY TOP.	33.888.246	33.549.959	24.671.316	30.517.664	37.033.145	-0,99	-26,46	23,70	21,35

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2018-Eylül Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

1.1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2018 yılı Ekim ayında ülkemizi ziyaret eden yabancı sayısı, geçen yılın aynı ayına göre %25,48 oranında bir artışla 3.755.467 olmuştur. Ekim ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin 48.989 (%1,30)' unu günübirlikçi ziyaretçiler oluşturmaktadır.

Tablo 2'de Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YIL					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	1.146.815	1.250.941	1.170.333	1.055.474	1.461.570	9,08	-6,44	-9,81	38,48
ŞUBAT	1.352.184	1.383.343	1.240.633	1.159.833	1.527.070	2,3	-10,32	-6,51	31,66
MART	1.851.980	1.895.940	1.652.511	1.587.007	2.139.766	2,37	-12,84	-3,96	34,83
NİSAN	2.652.071	2.437.263	1.753.045	2.070.322	2.655.561	-8,1	-28,07	18,1	28,27
MAYIS	3.900.096	3.804.158	2.485.411	2.889.873	3.678.440	-2,46	-34,67	16,27	27,29
HAZİRAN	4.335.075	4.123.109	2.438.293	3.486.940	4.505.594	-4,89	-40,86	43,01	29,21
TEMMUZ	5.214.519	5.480.502	3.468.202	5.075.961	5.671.801	5,1	-36,72	46,36	11,74
AĞUSTOS	5.283.333	5.130.967	3.183.003	4.658.463	5.383.332	-2,88	-37,96	46,35	15,56
EYLÜL	4.352.429	4.251.870	2.855.397	4.076.630	4.792.818	-2,31	-32,84	42,77	17,57
EKİM	3.439.554	3.301.194	2.449.948	2.992.947	3.755.467	-4,02	-25,79	22,16	25,48
KASIM	1.729.803	1.720.554	1.353.280	1.652.795		-0,53	-21,35	22,13	
ARALIK	1.580.041	1.464.791	1.302.157	1.703.789		-7,29	-11,1	30,84	
TOPLAM	36.837.900	36.244.632	25.352.213	32.410.034		-1,61	-30,05	27,84	
10 AY TOP.	33.528.056	33.059.287	22.696.776	29.053.450	35.571.419	-1,39	-31,34	28,01	22,43

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2018-Ekim Ayı Bülteni

Ekim ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

- 1-Antalya** %36,19 (1 359 212)
- 2-İstanbul** %32,75 (1 230 070)
- 3-Edirne** %9,12 (342 431)
- 4-Muğla** %6,93 (260 246)
- 5-Artvin** %4,53 (169 997)

2018 yılı Ocak - Ekim döneminde ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Rusya Fed. %16,09 (5 724 672) ile birinci, Almanya %11,68 (4 155 646) ile ikinci, İngiltere (Birleşik Krallık) %6,07 (2 158 304) ile üçüncü sıradadır. İngiltere (Birleşik Krallık)'yı Bulgaristan ve Gürcistan izlemektedir.

Tablo 3. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Ekim)

MİLLİYET	YILLAR			% DEĞİŞİM ORANI	
	2016	2017*	2018*	2017/2016	2018/2017
Cezayir	19.460	21.719	31.387	11,61	44,51
Fas	7.845	11.240	17.499	43,28	55,69
Güney Afrika Cumhuriyeti	2.630	3.035	4.773	15,40	57,27
Libya	6.631	11.028	18.890	66,31	71,29
Mısır	8.532	9.620	13.471	12,75	40,03
Sudan	927	1.251	1.432	34,95	14,47
Tunus	9.592	10.617	12.622	10,69	18,88
Diğ. AFRIKA ÜLKELERİ	9.730	11.178	15.535	14,88	38,98
TOPLAM AFRİKA	65.347	79.688	115.609	21,95	45,08
Arjantin	5.252	5.854	6.413	11,46	9,55
Brezilya	4.530	6.060	7.969	33,77	31,50
Kolombiya	1.826	3.907	7.340	113,96	87,87
Şili	788	979	1.681	24,24	71,71
Venezuela	569	839	788	47,45	-6,08
Diğ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	1.467	1.829	3.098	24,68	69,38
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	14.432	19.468	27.289	34,89	40,17
TOPLAM KUZEY AMERİKA	1.216	1.521	1.971	25,08	29,59
TOPLAM ORTA AMERİKA	1068	1064	1584	-0,37	48,87
TOPLAM AMERİKA	16.716	22.053	30.844	31,93	39,86
Bahreyn	2.886	3.289	3.836	13,96	16,63
Birleşik Arap Emirlikleri	1.547	2.131	1.584	37,75	-25,67
Irak	46.636	60.937	118.236	30,67	94,03
İsrail	26.293	34.826	34.979	32,45	0,44
Katar	1.331	2.656	4.196	99,55	57,98
Kuveyt	8.903	12.970	16.578	45,68	27,82
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	16.226	18.779	18.830	15,73	0,27
Lübnan	14.626	19.614	28.173	34,10	43,64
Suudi Arabistan	27.308	35.663	39.113	30,60	9,67
Ürdün	16.718	23.121	33.851	38,30	46,41
Yemen	2.370	2.969	3.285	25,27	10,64
Diğ. BATI ASYA ÜLKELERİ	29.557	49.265	48.388	66,68	-1,78
TOPLAM BATI ASYA	194.401	266.220	351.049	36,94	31,86
Bangladeş	768	1.210	1.979	57,55	63,55
Çin Halk Cumhuriyeti	16.631	27.114	37.429	63,03	38,04
Endonezya	4.004	5.328	8.012	33,07	50,38
Filipinler	6.960	6.068	8.170	-12,82	34,64
Hindistan	5.989	10.413	13.997	73,87	34,42
İran	136.789	222.356	110.427	62,55	-50,34

Malezya	2.803	5.974	8.863	113,13	48,36
Pakistan	4.643	10.156	10.804	118,74	6,38
Singapur	1007	1.700	3.063	68,82	80,18
Tayland	1167	4.312	8.437	269,49	95,66
Diğ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	11.538	16.003	20.740	38,70	29,60
TOPLAM GÜNEY ASYA	192.299	310.634	231.921	61,54	-25,34
TOPLAM ASYA	386.700	576.854	582.970	49,17	1,06
Almanya	491.059	412.855	589.626	-15,93	42,82
Avusturya	18.870	17.116	23.866	-9,30	39,44
Belçika	27.868	28.824	35.074	3,43	21,68
Çekya	6.111	7.964	11.861	30,32	48,93
Danimarka	31.034	31.391	34.629	1,15	10,32
Finlandiya	13.514	13.523	17.746	0,07	31,23
Fransa	40.539	48.046	67.114	18,52	39,69
Hollanda	78.643	84.522	103.477	7,48	22,43
İngiltere (Birleşik Krallık)	166.099	178.429	264.217	7,42	48,08
İrlanda	4.363	4.678	7.125	7,22	52,31
İspanya	8.489	11.107	19.914	30,84	79,29
İsveç	25.007	27.588	35.258	10,32	27,80
İsviçre	33.101	33.630	46.480	1,60	38,21
İtalya	17.023	19.118	26.554	12,31	38,90
İzlanda	226	364	331	61,06	-9,07
Lüksemburg	427	432	779	1,17	80,32
Macaristan	5.036	6.820	10.647	35,42	56,11
Norveç	12.302	10.071	14.256	-18,14	41,55
Polonya	15.586	25.828	45.443	65,71	75,94
Portekiz	2.297	2.767	4.417	20,46	59,63
Slovakya	3.061	3.349	6.116	9,41	82,62
Yunanistan	60.527	67.785	89.839	11,99	32,54
TOPLAM AVRUPA OECD	1.061.182	1.036.207	1.454.769	-2,35	40,39
Arnavutluk	5.714	7.090	9.531	24,08	34,43
Bosna Hersek	6.409	8.906	10.997	38,96	23,48
Bulgaristan	147.002	173.948	254.997	18,33	46,59
Estonya	4.860	7.654	9.963	57,49	30,17
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	587	702	811	19,59	15,53
Hırvatistan	1.981	2.666	5.715	34,58	114,37
Karadağ	1.581	2.134	2.738	34,98	28,30
Kosova	8.226	10.481	13.154	27,41	25,50
Letonya	5.220	7.995	10.410	53,16	30,21
Litvanya	16.207	23.644	31.759	45,89	34,32
Makedonya	13.914	16.959	21.493	21,88	26,74
Malta	468	369	663	-21,15	79,67
Romanya	21.551	28.894	43.625	34,07	50,98

Sırbistan	10.573	13.285	19.425	25,65	46,22
Slovenya	1.593	2.423	5.859	52,10	141,81
Diğ. AVRUPA OECD DIŐI ÜLKELERİ	189	186	349	-1,59	87,63
TOPLAM AVRUPA OECD DIŐI	246.075	307.336	441.489	24,90	43,65
TOPLAM AVRUPA	1.307.257	1.343.543	1.896.258	2,78	41,14
Azerbaycan	49.729	56.148	62.681	12,91	11,64
Beyaz Rusya (Belarus)	11.045	14.338	16.981	29,81	18,43
Ermenistan	4.350	4.593	4.437	5,59	-3,40
Gürcistan	178.386	212.767	153.201	19,27	-28,00
Kazakistan	12.573	16.961	19.754	34,90	16,47
Kırgızistan	8.675	9.526	8.848	9,81	-7,12
Moldova	9.606	10.512	11.351	9,43	7,98
Özbekistan	13.149	19.079	15.432	45,10	-19,12
Rusya Fed.	222.719	442.970	604.073	98,89	36,37
Tacikistan	2.628	3.131	3.413	19,14	9,01
Türkmenistan	14.916	22.597	21.255	51,50	-5,94
Ukrayna	75.009	94.612	113.893	26,13	20,38
TOPLAM B.D.T.	602.785	907.234	1.035.319	50,51	14,12
Amerika Birleşik Devletleri	37.382	23.012	39.065	-38,44	69,76
Avustralya	6.753	6.253	8.183	-7,40	30,87
Güney Kore	6.746	12.784	15.737	89,50	23,10
Japonya	3.309	5.437	8.802	64,31	61,89
Kanada	10.271	7.101	9.560	-30,86	34,63
Meksika	2.097	2.302	4.356	9,78	89,23
Yeni Zelanda	1.066	1.086	1.465	1,88	34,90
TOPLAM DIĞER OECD	67.624	57.975	87.168	-14,27	50,35
TOPLAM MİLLİYETSİZ	3.498	5.572	7.223	59,29	29,63
TOPLAM OKYANUSYA	21	28	76	33,33	171,43
YABANCI TOPLAM	2.449.948	2.992.947	3.755.467	22,16	25,48

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2018 - Ekim Bülteni

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'e gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2018 yılının Ekim ayında İstanbul'a gelen yabancı sayısı, geçen yılın Ekim ayı ile karşılaştırıldığında %9,60 oranında artış göstererek 1.230.079 olarak gerçekleşmiştir.

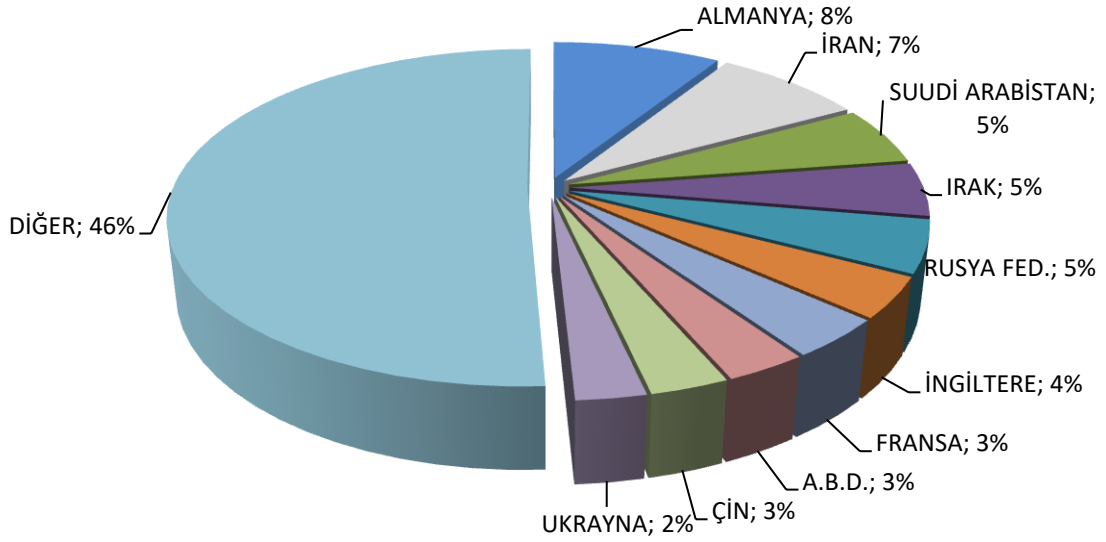
Tablo 4'te İstanbul'a gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4. İstanbul'a Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YIL					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	635.283	691.496	692.172	559.372	888.995	8,85	0,1	-19,2	58,92
ŞUBAT	696.054	732.202	674.465	590.175	934.794	5,19	-7,89	-12,5	58,39
MART	866.985	944.931	783.164	742.479	1.175.272	8,99	-17,12	-5,2	58,29
NİSAN	1.014.662	1.037.506	715.161	835.614	1.249.107	2,25	-31,07	16,8	49,48
MAYIS	1.079.598	1.182.906	869.446	830.019	1.082.399	9,57	-26,5	-4,5	30,40
HAZİRAN	1.090.284	1.091.357	707.050	827.494	1.225.304	0,1	-35,21	17,0	48,01
TEMMUZ	1.155.407	1.400.183	924.686	1.319.549	1.502.397	21,19	-33,96	42,7	13,85
AĞUSTOS	1.290.218	1.333.515	908.663	1.247.384	1.391.036	3,36	-31,86	37,3	11,51
EYLÜL	1.181.742	1.205.089	800.675	1.045.896	1.235.301	1,98	-33,56	30,6	18,10
EKİM	1.132.655	1.125.263	790.951	1.122.266	1.230.079	-0,65	-29,71	41,9	9,60
KASIM	844.289	848.420	663.524	831.982		0,49	-21,79	25,4	
ARALIK	855.806	821.809	674.030	888.365		-3,97	-17,98	31,8	
TOPLAM	11.842.983	12.414.677	9.203.987	9.120.248		4,83	-25,86	17,7	
10 AY TOP.	10.142.888	10.744.448	7.866.410	9.120.248	10.684.614	5,93	-26,78	15,93	17,15

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2018 - Ekim Ayı Bülteni

Ekim ayında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmektedir.

2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında İstanbul'a gelen toplam ziyaretçi sayısının, Arap ülkelerinden gelen ziyaretçi sayılarına oranı Tablo 5'de belirtilmiştir.

Tablo 5. Arap Ülkelerinden İstanbul'a Gelen Ziyaretçi Oranları (Ekim)

	2013 YILI	2014 YILI	2015 YILI	2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI*
İstanbul'a Gelen Ziyaretçi Sayısı	10.474.867	11.842.983	12.414.677	9.203.987	10.840.595	11.340.090
Arap Ülkeleri'nden Gelen Ziyaretçi Sayısı	1.675.337	2.126.641	2.534.324	1.976.166	2.633.495	2.900.487
ORAN:	0,16	0,18	0,20	0,21	0,24	0,26

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2018 - Ekim Ayı Bülteni

2017 - 2018 yıllarının Ekim aylarında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 6'da belirtilmiştir.

Tablo 6. İstanbul'a Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ekim)

S. No	ÜLKE İSMİ	2018 Gelen	2017 Gelen	Değişim (%)	S. No	ÜLKE İSMİ	2018 Gelen	2017 Gelen	Değişim (%)
1	Almanya	923.521	862.453	7,1	56	Bosna Hersek	40.694	30.603	33
2	İran	814.266	734.739	11	57	Sırbistan	40.478	32.212	26
3	Suudi Arabistan	563.839	505.487	11,5	58	Polonya	39.075	30.937	26,3
4	Irak	524.842	454.872	15	59	Filistin	38.692	21.227	82
5	Rusya Fed.	515.275	407.771	26,4	60	Kolombiya	38.321	18.854	103,3
6	İngiltere (Birleşik Krallık)	392.578	325.122	21	61	Afganistan	38.159	31.629	21
7	Fransa	383.085	317.416	20,7	62	Güney Afrika Cum.	37.904	25.129	50,8

8	ABD	313.182	248.274	26	63	Filipinler	37.761	29.174	29
9	Çin Halk Cumhuriyeti	304.367	173.003	75,9	64	Tayland	37.718	19.271	95,7
10	Ukrayna	268.468	255.059	5	65	Arnavutluk	36.170	30.617	18
11	Ürdün	246.480	166.844	47,7	66	Moldova	33.812	32.804	3,1
12	Kuveyt	244.023	215.442	13	67	Yemen	31.854	23.191	37
13	Hollanda	237.009	216.056	9,7	68	Macaristan	30.998	22.278	39,1
14	Cezayir	227.795	172.624	32	69	Tacikistan	30.265	22.823	33
15	Azerbaycan	204.498	178.881	14,3	70	Birleşik Arap Emirlikleri	30.249	34.446	-12,2
16	Türkmenistan	199.674	180.477	11	71	Beyaz Rusya (Belarus)	28.846	24.404	18
17	Özbekistan	193.552	143.542	34,8	72	Finlandiya	28.312	24.103	17,5
18	Lübnan	186.607	134.528	39	73	İrlanda	28.234	21.453	32
19	İsrail	183.169	123.860	47,9	74	Çekya	26.785	21.896	22,3
20	İtalya	182.607	131.750	39	75	Portekiz	24.888	15.216	64
21	İsveç	148.601	130.903	13,5	76	Meksika	24.120	12.201	97,7
22	Libya	147.816	80.448	84	77	Makedonya	23.991	20.347	18
23	Kazakistan	141.266	127.210	11	78	Nijerya	22.605	20.694	9,2
24	Fas	135.293	85.653	58	79	Hırvatistan	22.386	12.352	81
25	Avusturya	128.183	118.725	8	80	Litvanya	20.833	17.393	19,8
26	İspanya	122.402	69.895	75	81	Slovenya	20.200	14.046	44
27	Güney Kore	119.899	91.662	30,8	82	Singapur	17.715	9.053	95,7
28	Mısır	114.224	80.567	42	83	Slovakya	15.501	12.519	24
29	Suriye	112.739	84.296	33,7	84	Hong Kong	14.498	4.882	197
30	Tunus	110.843	86.674	28	85	Bangladeş	14.276	8.704	64
31	Belçika	109.264	103.374	5,7	86	Letonya	13.026	11.496	13,3
32	İsviçre	106.456	92.121	16	87	Ermenistan	12.897	13.962	-8
33	Romanya	106.123	74.469	42,5	88	Sudan	12.824	9.516	34,8
34	Hindistan	99.466	57.260	74	89	Estonya	12.199	11.463	6
35	KKTC	92.395	83.722	10,4	90	Moğolistan	12.199	9.973	22,3
36	Endonezya	91.397	56.666	61	91	Şili	11.324	6.537	73
37	Pakistan	90.750	60.095	51	92	Karadağ	10.456	8.143	28,4
38	Kırgızistan	82.749	79.508	4	93	Yeni Zelanda	10.435	7.000	49
39	Danimarka	76.764	72.690	5,6	94	Somali	8.418	3.988	111,1
40	Tayvan	75.734	46.862	62	95	Venezuela	6.797	5.003	36
41	Kanada	75.528	56.807	33	96	Etiyopya	6.734	5.123	31,4
42	Katar	73.237	40.233	82	97	Vietnam	6.557	2.891	127
43	Bulgaristan	67.667	61.901	9,3	98	Ekvador	6.515	3.933	65,6
44	Yunanistan	66.654	59.821	11	99	Kamerun	6.485	4.543	43
45	Avustralya	60.903	46.914	29,8	100	Nepal	6.389	4.133	54,6
46	Malezya	59.949	36.298	65	101	Peru	6.358	3.605	76
47	Japonya	59.740	33.459	78,5	102	Demokratik Kongo Cum.	6.068	4.788	26,7
48	Arjantin	58.268	40.191	45	103	Senegal	5.901	4.725	25
49	Bahreyn	55.892	47.696	17,2	104	Kenya	5.639	3.803	48,3

50	Brezilya	55.728	35.359	58	105	Eritre	5.239	2.033	158
51	Kosova	54.286	43.799	23,9	106	Malta	5.197	3.385	53,5
52	Gürcistan	51.332	53.952	-5	107	Güney Kıbrıs Rum Kesimi	4.823	4.403	10
53	Norveç	49.919	42.751	16,8	108	Gana	4.541	3.377	34,5
54	Milliyetsiz (Haymatlos)	46.804	33.363	40	109	Birleşmiş Milletler	4.147	3.533	17
55	Umman	43.238	19.628	120,3	110	Diğer	73.236	51.014	43,56

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2018 - Ekim Ayı Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

Antalya'ya 2018 yılının Ekim ayında gelen ziyaretçi sayısı 1.376.280 olarak gerçekleşerek, geçen yılın Ekim ayına oranla gelen ziyaretçi sayısına göre %40,08 oranında artış göstermiştir.

Tablo 7'de Antalya'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 7. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

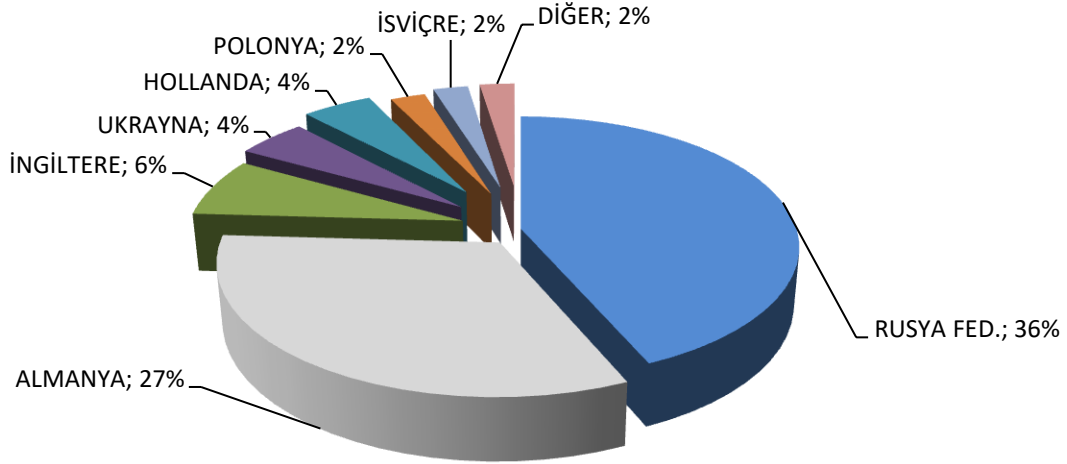
AY	YIL					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	116.974	115.600	95.148	87.310	98.378	-1,17	-17,69	-8,24	12,68
ŞUBAT	158.147	156.005	108.164	84.612	109.639	-1,35	-30,67	-21,77	29,57
MART	330.291	322.230	257.441	165.741	283.031	-2,44	-20,11	-35,62	70,76
NİSAN	797.141	651.885	373.764	517.360	710.605	-18,22	-42,66	38,42	37,35
MAYIS	1.506.809	1.388.037	639.227	1.056.971	1.594.863	-7,88	-53,95	65,35	50,88
HAZİRAN	1.779.151	1.642.032	712.953	1.473.621	1.922.714	-7,71	-56,58	106,69	30,47
TEMMUZ	2.046.715	2.036.137	1.013.912	1.819.502	2.170.165	-0,52	-50,20	79,45	19,27
AĞUSTOS	2.020.338	1.952.730	1.007.801	1.760.500	2.085.540	-3,35	-48,39	74,69	18,46
EYLÜL	1.621.491	1.585.690	934.545	1.527.523	1.894.391	-2,21	-41,06	63,45	24,01
EKİM	1.071.514	1.027.987	791.718	982.441	1.376.280	-4,06	-22,98	24,09	40,08
KASIM	283.117	272.926	140.637	141.444		-3,60	-48,47	0,57	
ARALIK	151.000	118.591	106.603	121.937		-21,46	-10,11	14,38	
TOPLAM	11.882.688	11.271.996	6.181.913	9.617.025		-5,16	-45,15	55,57	
10 AY TOP.	10.377.057	9.850.346	5.142.955	8.493.140	10.869.326	-5,07	-47,78	65,14	27,97

*Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir. 2018 - Ekim Bülteni

2018 yılının Ekim ayında Antalya'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; Rusya Federasyonu, Almanya, İngiltere, Ukrayna ve Hollanda'dır.

En önemli kaynak pazarımız olan Rusya Federasyonu, Antalya'ya gelen ziyaretçi sayısında geçen yılın aynı ayına göre %37 oranında artış göstermiştir. İkinci kaynak pazarımız olan Almanya'da ise, gelen ziyaretçi sayısı geçen senenin aynı ayına göre %48 oranında artış göstermiştir.

Ekim ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarının Ekim aylarında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 8'de belirtilmiştir.

Tablo 8. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ekim)

MİLLİYETİ	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
Rusya	159.829	176.851	183.895	361.251	495.893	10,65	3,98	96,44	37,27
Almanya	442.342	444.078	296.874	247.256	366.115	0,39	-33,15	-16,71	48,07
İngiltere	48.551	48.339	35.578	45.323	82.237	-0,44	-26,40	27,39	81,45
Ukrayna	15.537	25.561	39.137	49.961	59.068	64,52	53,11	27,66	18,23
Hollanda	68.134	49.420	34.602	38.018	49.672	-27,47	-29,98	9,87	30,65
Polonya	17.658	9.599	8.703	16.789	30.328	-45,64	-9,33	92,91	80,64
İsviçre	36.072	28.217	16.542	16.747	25.306	-21,78	-41,38	1,24	51,11
Litvanya	9.698	9.749	12.417	18.069	24.286	0,53	27,37	45,52	34,41
Danimarka	22.561	21.826	13.572	14.635	17.024	-3,26	-37,82	7,83	16,32
İsveç	42.805	32.518	12.658	9.834	16.195	-24,03	-61,07	-22,31	64,68
Belçika	22.732	15.523	12.418	12.289	15.158	-31,71	-20,00	-1,04	23,35
Beyaz Rusya	9.358	7.533	8.159	10.540	12.284	-19,50	8,31	29,18	16,55
Fransa	16.436	11.762	4.754	5.926	9.569	-28,44	-59,58	24,65	61,47
İsrail	9.218	8.193	15.123	16.133	9.529	-11,12	84,58	6,68	-40,93
Finlandiya	21.977	17.987	6.560	6.188	9.145	-18,16	-63,53	-5,67	47,79
Estonya	8.400	8.799	3.029	5.386	7.899	4,75	-65,58	77,81	46,66
Letonya	6.362	5.815	3.439	5.804	7.649	-8,60	-40,86	68,77	31,79
Çekya	8.720	6.293	3.188	4.785	7.339	-27,83	-49,34	50,09	53,38
Norveç	11.310	11.283	6.965	3.417	7.240	-0,24	-38,27	-50,94	111,88
Avusturya	15.221	11.879	5.465	3.645	6.832	-21,96	-53,99	-33,30	87,43
Romanya	1.611	1.990	887	2.281	6.260	23,53	-55,43	157,16	174,44
Bulgaristan	1.862	2.136	1.088	2.231	5.780	14,72	-49,06	105,06	159,08
Kazakistan	3.499	1.733	2.040	2.842	4.250	-50,47	17,71	39,31	49,54

Macaristan	3.510	4.113	1.718	2.489	4.185	17,18	-58,23	44,88	68,14
Kosova	1.255	1.685	2.166	2.963	3.637	34,26	28,55	36,80	22,75
Moldova	2.194	2.260	1.930	2.730	3.222	3,01	-14,60	41,45	18,02
Irak	1.260	1.231	869	1.742	3.032	-2,30	-29,41	100,46	74,05
Slovakya	2.233	1.994	1.440	1.460	2.751	-10,70	-27,78	1,39	88,42
Slovenya	2.412	1.568	445	549	2.479	-34,99	-71,62	23,37	351,55
İran	796	2.823	2.333	2.559	2.230	254,65	-17,36	9,69	-12,86
İtalya	2.422	2.855	1.154	1.232	2.067	17,88	-59,58	6,76	67,78
Bosna Hersek	837	905	961	1.427	1.908	8,12	6,19	48,49	33,71
K.K.T.C.	913	821	1.049	1.098	1.031	-10,08	27,77	4,67	-6,10
Azerbaycan	269	772	897	1.817	829	186,99	16,19	102,56	-54,38
Diğer	16.649	12.074	11.360	15.128	23.759	-27,48	-5,91	33,17	57,05
T.C.	36.871	37.802	38.303	47.897	50.092	2,53	1,33	25,05	4,58
TOPLAM :	1.071.514	1.027.987	791.718	982.441	1.376.280	-4,06	-22,98	24,09	40,09

*Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2018 –Ekim Bülteni

1.2.3. MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

Muğla'ya 2018 yılının Ekim ayında gelen ziyaretçi sayısı, 254.175 olarak gerçekleşerek geçen senenin aynı ayına göre %51,40 oranında artış olduğu gözlemlenmiştir. Bu rakamın %94'ünü yabancı, %4'ü yerli turist oluşturmaktadır.

Tablo 9'da Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

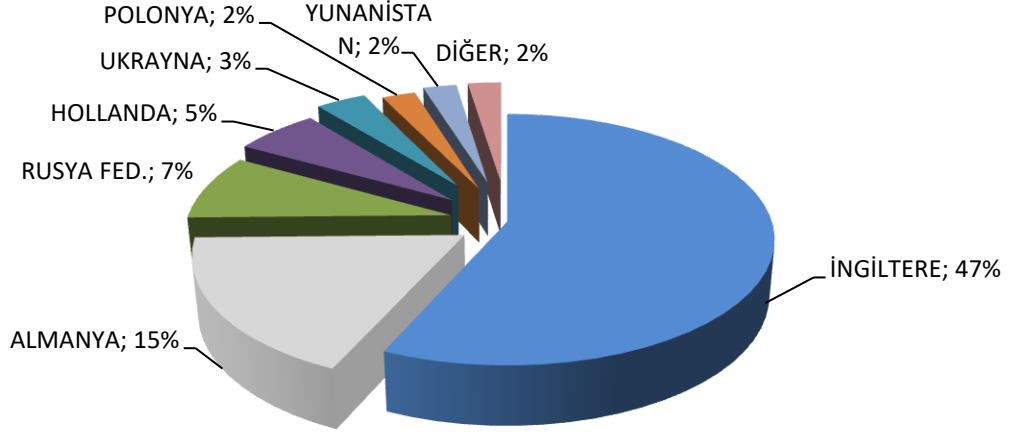
Tablo 9. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	2.874	3.038	5.743	5.580	5.115	5,71	89,04	-2,84	-8,33
ŞUBAT	4.087	4.345	8.345	5.361	3.690	6,31	92,06	-35,76	-31,1
MART	8.132	13.060	19.343	10.561	19.056	60,6	48,11	-45,4	80,43
NİSAN	128.324	92.227	70.939	77.180	109.337	-28,13	-23,08	8,8	41,66
MAYIS	419.463	388.179	235.893	249.731	344.158	-7,46	-39,23	5,87	37,81
HAZİRAN	525.420	515.141	273.660	342.526	474.035	-1,96	-46,88	25,16	38,39
TEMMUZ	657.689	637.057	360.706	423.812	554.196	-3,14	-43,38	17,5	30,76
AĞUSTOS	684.010	634.320	361.997	425.513	553.949	-7,26	-42,93	17,55	30,18
EYLÜL	559.722	498.835	306.371	366.030	459.863	-10,88	-38,58	19,47	25,63
EKİM	291.054	261.726	165.634	167.877	254.175	-10,08	-36,71	1,35	51,40
KASIM	17.010	23.201	9.878	9.971		36,4	-57,42	0,94	
ARALIK	4.903	10.338	4268	5337		110,85	-58,71	25,04	
TOPLAM	3.302.688	3.081.467	1.818.509	2.089.479		-6,7	-40,99	14,9	
10 AY TOPLAM	3.280.775	3.047.928	1.808.631	2.074.171	2.777.574	-7,09	-40,66	13,18	33,91

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018 – Ekim Bülteni

2018 yılının Ekim ayında Muğla'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; İngiltere, Almanya, Rusya Federasyonu, Hollanda ve Ukrayna'dır.

Ekim ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarının Ekim aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 10'da belirtilmiştir.

Tablo 10. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ekim)

MİLLİYETİ	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
Almanya	37.322	44.796	25.175	18.266	37.873	20,0	-43,8	-27,4	107,3
Amerika	3.670	1.454	1.467	380	782	-60,4	0,9	-74,1	105,8
Avustralya	1.136	689	428	219	427	-39,3	-37,9	-48,8	95,0
Avusturya	1.234	1.196	611	396	511	-3,1	-48,9	-35,2	29,0
Azerbaycan	26	16	23	23	115	-38,5	43,8	0,0	400,0
Belçika	6.410	6.012	2.598	2.533	2.843	-6,2	-56,8	-2,5	12,2
Beyaz Rusya	118	70	106	244	382	-40,7	51,4	130,2	56,6
Bulgaristan	2.188	1.792	928	1.182	2.367	-18,1	-48,2	27,4	100,3
Çekya	737	261	130	125	701	-64,6	-50,2	-3,8	460,8
Danimarka	4.947	5.185	2.731	1.995	1.542	4,8	-47,3	-26,9	-22,7
Finlandiya	4.067	2.186	567	409	1.265	-46,3	-74,1	-27,9	209,3
Fransa	6.741	6.333	827	939	2.185	-6,1	-86,9	13,5	132,7
G.Afrika C.	149	173	102	132	146	16,1	-41,0	29,4	10,6
Hollanda	28.447	22.341	11.383	11.585	13.674	-21,5	-49,0	1,8	18,0
İngiltere	139.794	122.808	80.245	78.938	120.411	-12,2	-34,7	-1,6	52,5
İran	59	55	68	95	128	-6,8	23,6	39,7	34,7

İrlanda	1.233	1.229	804	618	1.276	-0,3	-34,6	-23,1	106,5
İspanya	544	250	118	112	220	-54,0	-52,8	-5,1	96,4
İsrail	3.010	600	2.204	4.163	3.650	-80,1	267,3	88,9	-12,3
İsveç	4.433	5.081	514	531	609	14,6	-89,9	3,3	14,7
İsviçre	1.997	2.390	1.328	1.175	1.504	19,7	-44,4	-11,5	28,0
İtalya	1.217	754	435	503	671	-38,0	-42,3	15,6	33,4
İzlanda	70	56	12	15		-20,0	-78,6	25,0	-100,0
Japonya	75	185	43	46	45	146,7	-76,8	7,0	-2,2
Kanada	808	425	705	169	278	-47,4	65,9	-76,0	64,5
Kazakistan	36	36	17	30	140	0,0	-52,8	76,5	366,7
Letonya	167	237	146	211	340	41,9	-38,4	44,5	61,1
Litvanya	1.167	1.467	666	959	1.732	25,7	-54,6	44,0	80,6
Lübnan	141	698	134	29	301	395,0	-80,8	-78,4	937,9
Macaristan	159	178	112	82	211	11,9	-37,1	-26,8	157,3
Mısır	11	8	10	9	14	-27,3	25,0	-10,0	55,6
Norveç	455	326	328	116	222	-28,4	0,6	-64,6	91,4
Polonya	5.539	4.180	1.799	1.968	5.869	-24,5	-57,0	9,4	198,2
Portekiz	156	114	88	78	143	-26,9	-22,8	-11,4	83,3
Romanya	369	361	299	317	596	-2,2	-17,2	6,0	88,0
Rusya Fed.	6.624	3.297	2.482	12.544	17.988	-50,2	-24,7	405,4	43,4
Sırbistan	58	76	108	107	140	31,0	42,1	-0,9	30,8
Slovakya	113	112	58	61	449	-0,9	-48,2	5,2	636,1
Slovenya	35	25	18	18	33	-28,6	-28,0	0,0	83,3
Suudi Arabistan	62	18	10	10	19	-71,0	-44,4	0,0	90,0
Ukrayna	570	1.029	2.912	5.005	8.506	80,5	183,0	71,9	70,0
Ürdün	1.449	281	767	331	433	-80,6	173,0	-56,8	30,8
Yeni Zelanda	273	323	123	91	146	18,3	-61,9	-26,0	60,4
Yunanistan	4.696	4.601	4.255	4.108	6.006	-2,0	-7,5	-3,5	46,2
Diğer	3.307	5.753	3.879	2.482	4.232	74,0	-32,6	-36,0	70,5
Yabancı Turist	275.876	249.492	151.790	153.366	241.458	-9,6	-39,2	1,0	57,4
Yerli Turist	15.178	12.234	13.844	14.511	12.717	-19,4	13,2	4,8	-12,4
GENEL TOPLAM	291.054	261.726	165.634	167.877	254.175	-10,1	-36,7	1,4	51,4

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018 – Ekim Bülteni

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

İzmir'e 2018 yılının Ekim ayında gelen ziyaretçi sayısı 128.797 olarak gerçekleşmiştir. Geçen senenin Ekim ayına göre %15,07 oranında artış göstermiştir.

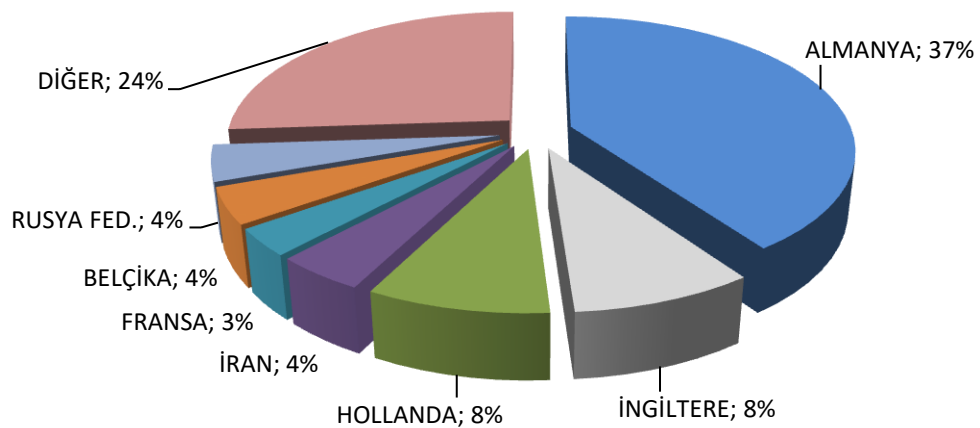
Tablo 11'de İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 11. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	53.301	46.905	48.558	49.719	24.330	-12,00	3,52	2,39	-51,06
ŞUBAT	64.271	58.143	51.902	49.105	27.923	-9,53	-10,73	-5,39	-43,13
MART	71.643	70.217	72.713	67.610	66.779	-1,99	3,55	-7,02	-1,2
NİSAN	138.058	117.851	81.030	91.119	99.613	-14,64	-31,24	12,45	9,32
MAYIS	187.764	182.012	121.896	112.634	123.218	-3,06	-33,03	-7,60	9,39
HAZİRAN	214.307	197.817	124.923	156.058	209.172	-7,69	-36,85	24,92	34,03
TEMMUZ	303.790	303.118	223.902	248.714	334.819	-0,22	-26,13	11,08	34,62
AĞUSTOS	287.170	291.979	185.526	241.832	260.900	1,67	-36,46	30,35	7,88
EYLÜL	223.774	219.188	146.014	178.891	196.522	-2,05	-33,38	22,52	9,85
EKİM	178.793	171.599	107.145	111.929	128.797	-4,02	-37,56	4,46	15,07
KASIM	71.008	77.666	48.310	17.203		9,38	-37,80	-64,39	
ARALIK	53.688	56.057	55.552	21.990		4,41	-0,90	-60,42	
TOPLAM	1.847.567	1.792.552	1.267.471	1.346.804		-2,98	-29,29	6,26	
10 AYLIK TOP.	1.722.871	1.658.829	1.263.609	1.307.611	1.472.073	-3,71	-23,82	3,48	12,57

*Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018 – Ekim Bülteni

Ekim ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

İzmir'e gelen yabancı ziyaretçilerin rakamları incelendiğinde; 2018 yılının Ekim ayında en çok ziyaretçi gönderen ilk 5 ülke sırasıyla; Almanya %37, İngiltere %8, Hollanda %8, İran %4 ve Fransa %3'tür. 2018 yılının Ekim ayında İzmir'e gelen ziyaretçi sayısının yaklaşık %65'ini yabancı ziyaretçiler oluşturmuştur.

2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarının Ekim aylarında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 12'de belirtilmiştir.

Tablo 12. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ekim)

MİLLİYETİ	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
A.B.D.	2109	1324	391	641	459	-37,2	-70,5	63,9	-28,4
Almanya	44.587	50.289	31.127	28.331	39.574	12,8	-38,1	-9,0	39,7
Arjantin	166	231	6	98	211	39,2	-97,4	1.533,3	115,3
Arnavutluk	49	49	120	35	97	0,0	144,9	-70,8	177,1
Avustralya	645	805	85	228	138	24,8	-89,4	168,2	-39,5
Avusturya	2.044	1.886	734	885	1027	-7,7	-61,1	20,6	16,0
Azerbaycan	24	32	57	40	538	33,3	78,1	-29,8	1.245,0
Belarus	45	23	34	29	87	-48,9	47,8	-14,7	200,0
Belçika	2.731	2.768	1.390	1.338	1.258	1,4	-49,8	-3,7	-6,0
Bosna Hers.	72	56	52	74	154	-22,2	-7,1	42,3	108,1
Brezilya	80	528	27	75	396	560,0	-94,9	177,8	428,0
Bulgaristan	489	336	308	404	433	-31,3	-8,3	31,2	7,2
Cezayir	29	17	31	17	60	-41,4	82,4	-45,2	252,9
Çekya	285	577	56	53	85	102,5	-90,3	-5,4	60,4
Çin Halk C.	324	250	29	135	243	-22,8	-88,4	365,5	80,0
Danimarka	2.213	2.350	826	1.011	1.392	6,2	-64,9	22,4	37,7
Endonezya	41	22	8	13	52	-46,3	-63,6	62,5	300,0
Estonya	23	36	40	53	32	56,5	11,1	32,5	-39,6
Fas	63	91	60	67	87	44,4	-34,1	11,7	29,9
Filipinler	130	120	125	68	722	-7,7	4,2	-45,6	961,8
Finlandiya	1.024	736	639	600	377	-28,1	-13,2	-6,1	-37,2
Fransa	9.977	6.915	2.957	2.465	2.898	-30,7	-57,2	-16,6	17,6
G. Kıbrıs Rum	98	60	26	22	36	-38,8	-56,7	-15,4	63,6
Güney Kore	449	498	19	89	151	10,9	-96,2	368,4	69,7
G. Afrika C.	178	506	10	11	20	184,3	-98,0	10,0	81,8
Gürcistan	21	21	26	25	125	0,0	23,8	-3,8	400,0
Hırvatistan	203	89	28	39	166	-56,2	-68,5	39,3	325,6
Hindistan	86	234	43	74	243	172,1	-81,6	72,1	228,4
Hollanda	8.177	8.704	5.312	6.256	6.458	6,4	-39,0	17,8	3,2
Irak	30	5	12	53	61	-83,3	140,0	341,7	15,1
İngiltere	13.161	8.877	6.976	5.945	7.441	-32,6	-21,4	-14,8	25,2
İran	287	712	2.410	1.911	754	148,1	238,5	-20,7	-60,5

İrlanda	1.950	1.835	716	1.184	1.674	-5,9	-61,0	65,4	41,4
İspanya	1.302	1.358	117	183	152	4,3	-91,4	56,4	-16,9
İsrail	56	794	7	13	19	1.317,9	-99,1	85,7	46,2
İsveç	4.006	3.659	379	639	256	-8,7	-89,6	68,6	-59,9
İsviçre	6.083	4.845	2.156	1.933	2.489	-20,4	-55,5	-10,3	28,8
İtalya	15.913	7.820	357	368	425	-50,9	-95,4	3,1	15,5
İzlanda	23	21	4	0	20	-8,7	-81,0	-100,0	
Japonya	494	290	44	116	45	-41,3	-84,8	163,6	-61,2
K.K.T.C.	1.322	1.074	1.341	1.292	1.462	-18,8	24,9	-3,7	13,2
Kanada	783	549	64	197	130	-29,9	-88,3	207,8	-34,0
Karadağ	70	7	11	5	33	-90,0	57,1	-54,5	560,0
Kazakistan	19	19	78	48	55	0,0	310,5	-38,5	14,6
Kırgızistan	13	6	16	16	11	-53,8	166,7	0,0	-31,3
Kolombiya	40	40	11	593	860	0,0	-72,5	5.290,9	45,0
Kosova	47	77	71	107	205	63,8	-7,8	50,7	91,6
Kuveyt	7	22	4	0	5	214,3	-81,8	-100,0	
Letonya	45	68	20	56	92	51,1	-70,6	180,0	64,3
Litvanya	140	110	81	111	207	-21,4	-26,4	37,0	86,5
Lübnan	24	1.294	22	36	44	5.291,7	-98,3	63,6	22,2
Lüksemburg	286	25	3	9	7	-91,3	-88,0	200,0	-22,2
Macaristan	378	729	37	51	63	92,9	-94,9	37,8	23,5
Makedonya	45	72	63	134	111	60,0	-12,5	112,7	-17,2
Malezya	40	35	3	7	17	-12,5	-91,4	133,3	142,9
Meksika	166	326	14	277	523	96,4	-95,7	1.878,6	88,8
Mısır	11	17	12	9	48	54,5	-29,4	-25,0	433,3
Milliyetsiz	68	100	30	45	67	47,1	-70,0	50,0	48,9
Moldova C.	41	14	10	14	49	-65,9	-28,6	40,0	250,0
Norveç	710	227	298	71	55	-68,0	31,3	-76,2	-22,5
Özbekistan	4	16	5	8	32	300,0	-68,8	60,0	300,0
Pakistan	9	13	13	18	24	44,4	0,0	38,5	33,3
Polonya	635	756	336	562	1616	19,1	-55,6	67,3	187,5
Portekiz	523	630	44	71	92	20,5	-93,0	61,4	29,6
Romanya	332	257	79	100	164	-22,6	-69,3	26,6	64,0
Rusya Fed.	539	445	158	312	447	-17,4	-64,5	97,5	43,3
S.Arabistan	4	4	5	3	46	0,0	25,0	-40,0	1.433,3
Singapur	7	10	1	2	12	42,9	-90,0	100,0	500,0
Slovakya	83	136	25	50	59	63,9	-81,6	100,0	18,0
Slovenya	554	435	26	27	14	-21,5	-94,0	3,8	-48,1
Suriye	73	6.553	6	29	46	8.876,7	-99,9	383,3	58,6
Şili	74	111	4	19	22	50,0	-96,4	375,0	15,8
Tacikistan	1	3	3	3	1	200,0	0,0	0,0	-66,7
Tayland	17	36	11	17	44	111,8	-69,4	54,5	158,8

Tunus	56	28	15	17	46	-50,0	-46,4	13,3	170,6
Türkmenistan	9	3	11	7	18	-66,7	266,7	-36,4	157,1
Ukrayna	325	286	162	253	1572	-12,0	-43,4	56,2	521,3
Ürdün	7	32	14	10	643	357,1	-56,3	-28,6	6.330,0
Venezüella	25	13	2	6	12	-48,0	-84,6	200,0	100,0
Y. Zelanda	93	156	11	37	35	67,7	-92,9	236,4	-5,4
Yunanistan	2.888	2.817	1.939	2.077	2.772	-2,5	-31,2	7,1	33,5
Diğer	1.029	414	178	202	685	-59,8	-57,0	13,5	239,1
Yabancı Topl.	131.209	127.734	62.981	62.429	83.301	-2,6	-50,7	-0,9	33,4
TÜRKİYE	47.543	43.843	44.156	49.482	45.496	-7,8	0,7	12,1	-8,1
TOPLAM	178.752	171.577	107.137	111.911	128.797	-4,0	-37,6	4,5	15,1

*Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2018 – Ekim Bülteni

2. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

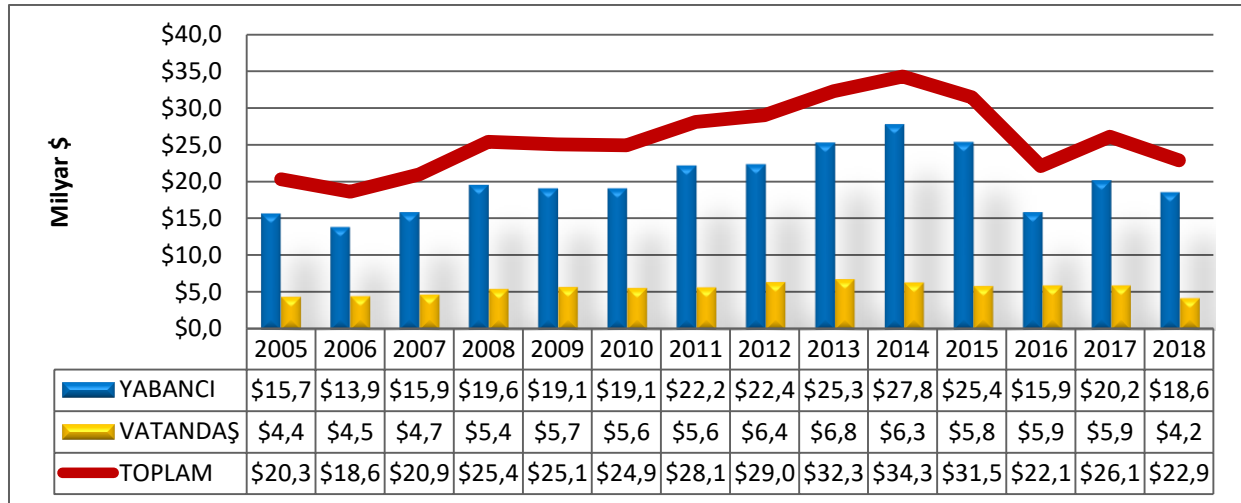
2.1. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

Ülkemizin turizm geliri, 2016 yılından 2017 yılına %18,5 artarak 26,2 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 5,9 Milyar ABD Doları gerçekleşerek bir önceki yıla oranla yaklaşık aynı rakamlara ulaşmıştır. Gelen yabancı sayısının %21,24 oranında artışı, sadece yabancılardan elde edilen gelir %20,2 oranında artmasını sağlamıştır.

Türkiye’nin turizm gelirinin yıllara göre dağılımı incelendiğinde, 2014 yılından sonra turizm gelirimizde düşüş yaşanmış ancak 2018 yılında bu trend tekrar yükselişe geçmiştir.

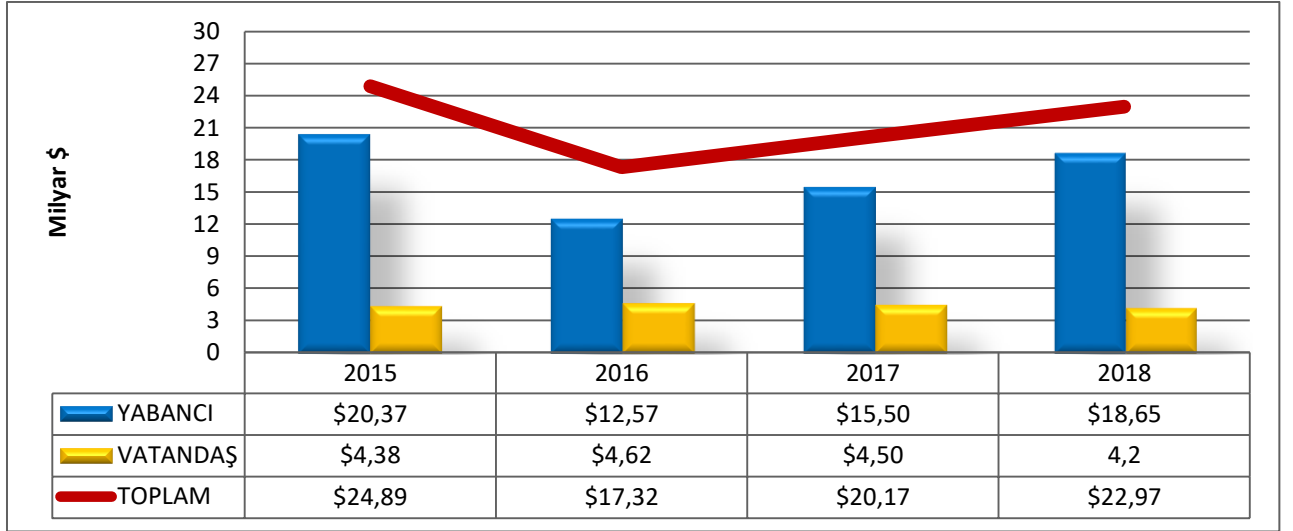
2018 yılının turizm geliri ilk dokuz aylık dönemde 22,9 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %13,9 oranında artarak devam etmektedir.

Şekil 1. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 2’de 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir. 2018 yılının turizm geliri Ocak-Eylül döneminde 22,9 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %13,8 oranında artış göstermiştir.

Şekil 2. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı (İlk Dokuz Aylık Dönem)

Tablo 13'de 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 13. 2015 - 2018 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

AYLAR	2015				2016				2017				2018				2017/2016				2018/2017			
	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM
OCAK	1 237,4	378,7	9,4	1 625,5	980,4	422,6	9	1 412,0	797,5	339,4	6,7	1 143,6	1118,3	385,9	7	1511,2	-18,7	-19,7	-25,6	-19	40,2	13,7	4,5	32,1
ŞUBAT	1 112,7	305,3	9,3	1 427,3	828,8	351,4	8,6	1 188,8	703,6	282,2	6,5	992,3	979,5	314,4	7,5	1301,4	-15,1	-19,7	-24,4	-16,5	39,2	11,4	15,4	31,2
MART	1 464,7	340,3	11	1 816,0	1 071,1	383,9	10,6	1 465,6	903,5	322,3	8	1 233,8	1250,6	353,7	8,3	1612,6	-15,6	-16	-24,5	-15,8	38,4	9,7	3,8	30,7
3 AYLIK TOP.	3814,8	1024	29,7	4868,8	2.880	1.158	28,2	4066	2404,6	943,9	21,2	3369,7	3348,4	1054	22,8	4425,2	-16,5	-18,5	-24,8	-17,1	39,3	11,7	7,5	31,3
NİSAN	1 521,7	330,3	11,7	1 863,8	967,8	372,4	12,6	1 352,8	1 031,8	329,7	10,6	1 372,1	1409,5	388,9	11,7	1810,1	6,6	-11,5	-15,9	1,4	36,6	18	10,4	31,9
MAYIS	2 347,3	356,3	15,8	2 719,4	1 416,4	408,7	13,3	1 838,4	1 533,2	361,2	10,8	1 905,2	2063,1	347,6	11,2	2421,9	8,2	-11,6	-18,8	3,6	34,6	-3,8	3,7	27,1
HAZİRAN	2 793,8	339,3	17,4	3 150,5	1 425,2	351,3	13,5	1 790,0	1 810,8	313,3	11,6	2 135,7	2463,5	336,8	12,2	2812,5	27,1	-10,8	-14,1	19,3	36	7,5	5,2	31,7
6 AYLIK TOP.	10.447,60	2.049,90	74,6	12.602,50	6.689,40	2.209,40	67,6	9.047,20	6.780,40	1.948,10	54,2	8.782,70	9.284,50	2.127,30	57,9	11.469,7	1,4	-14,9	-19,8	-2,9	36,9	9,2	6,8	30,6
TEMMUZ	3 018,7	642,1	22,2	3 683,0	1 710,2	663,5	16,9	2 390,6	2 695,0	758,1	15,8	3 468,9	2 906,1	615,7	13,0	3 534,8	57,6	14,3	-6,5	45,1	7,8	-18,8	-17,7	1,9
AĞUSTOS	3 849,7	868,5	24	4 742,4	2 252,3	828,8	17,3	3 098,4	3 288,0	962,4	19,6	4 270,0	3 508,8	753,8	18,7	4 281,4	46	16,1	13,3	37,8	6,7	-21,7	-4,6	0,3
EYLÜL	3 025,5	822,8	20,5	3 868,8	1 925,2	847,3	15,5	2 788,0	2 744,5	884,3	24	3 652,8	2 956,7	716,0	13,6	3 686,4	42,6	4,4	54,8	31	7,7	-19	-43,3	0,9
9 AYLIK TOP.	20.371,5	4.383,6	141	24896,7	12.577,4	4.629,9	117,3	17.324,6	15.507,9	4.552,9	113,6	20.174,4	18.656,10	4.212,80	103,2	22.972,4	23,3	-1,7	-3,2	16,4	20,30	-7,50	-9,20	13,90
EKİM	2 834,3	530,2	16,9	3 381,4	1 801,0	493	15,7	2 309,7	2 512,0	481,6	19	3012,6					39,5	-2,3	21	30,4				
KASIM	1 310,2	474,2	12,9	1 797,3	892	429	10	1 331,0	1207,8	448,7	10,5	1667					35,4	4,6	5	25,2				
ARALIK	922,8	455	11,5	1 389,3	721	413	8,1	1 142,1	995,2	425,6	8,8	1429,6					38	3,1	8,6	25,2				
12 AYLIK TOPLAM	25.438,8	5.843,00	183	31.464,70	15.991,40	5.964,90	151,1	22.107,40	20.222,90	5.908,80	151,9	26.283,60					26,5	-0,9	0,53	18,9				

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı

*İlk Dokuz Aylık Dönem

**Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

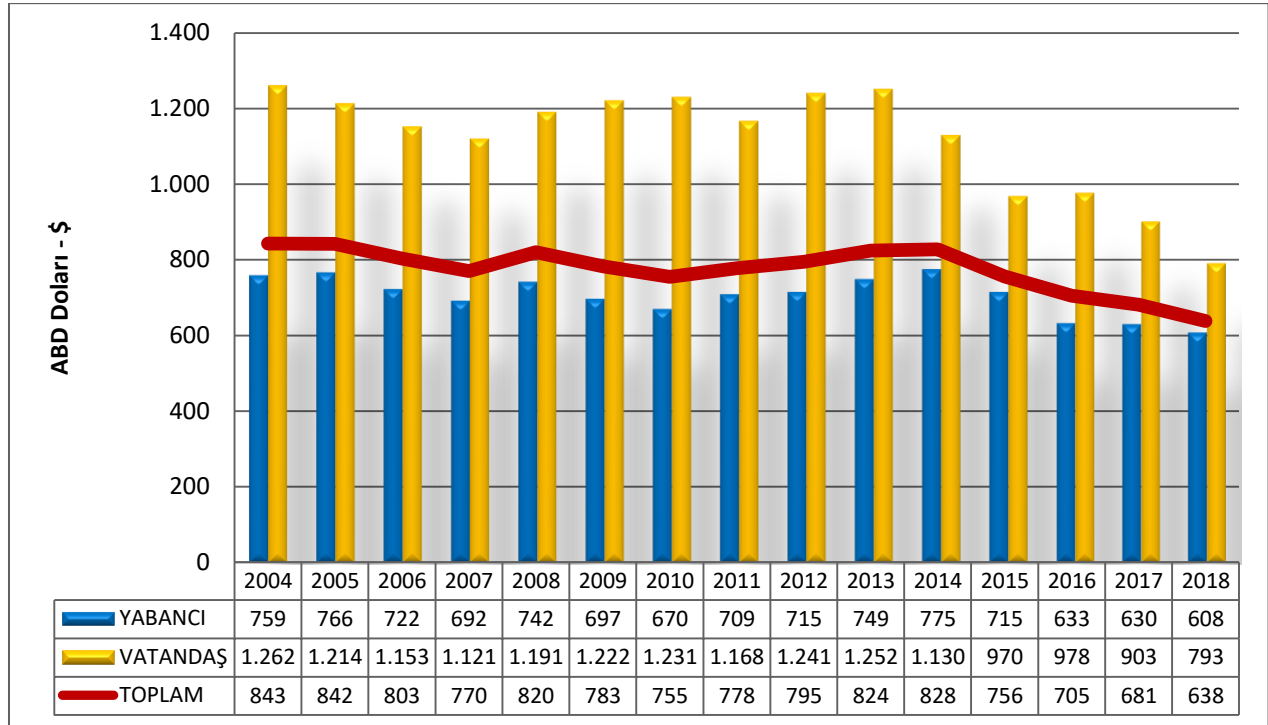
(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

2018 yılının ilk dokuz ayına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 608 ABD Doları ve yurtdışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 793 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup; 2018 yılı Ocak – Eylül genel ortalama harcaması 638 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. (2018 yılı Ocak – Eylül)

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2018 yılının ilk 9 ayında gerçekleşen ülkemizin ihracat rakamı 123 milyar 043 milyon 112 bin ABD Doları, ithalat rakamı ise 174 milyar 155 milyon 374 bin ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı 51 milyar 112 milyon 262 bin ABD Doları gerçekleşmiştir. İlk 9 aylık döneme ait turizm gelirimiz 22 milyar 972 milyon ABD Doları olmuştur. Diğer bir deyişle, turizm gelirimiz, dış ticaret açığımızın %44,9'unu karşılamıştır.

Tablo 12'de dış ticaret verisi ve turizm gelirinin yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 14. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

2018 - 3. Çeyrek Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR	2015	2016	2017	2018	Değişim
	KALEMLER					(%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	156.351.652	146.264.832	168.950.851	174.155.374	3%
	Türkiye Toplam İhracatı	107.166.025	104.165.965	115.046.252	123.043.112	7%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-49.185.627	-42.098.867	-53.904.599	-51.112.262	-5%
TURİZM (*)	Turizm Geliri	24.896.770	17.324.660	20.174.440	22.972.440	
	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	50,62%	41,15%	37,43%	44,95%	
OTOMOTİV (*)	Otomotiv İthalatı	1.923.879	1.547.680	1.800.820	1.131.465	-37%
	Otomotiv İhracatı	1.725.277	1.653.759	1.919.549	2.305.234	20%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-198.602	106.079	118.729	1.173.769	889%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,90%	1,07%	1,07%	2,04%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	1,23%	1,06%	1,07%	0,65%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	1,61%	1,59%	1,67%	1,87%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	933.383	981.580	1.062.168	853.562	-20%
	Tekstil İhracatı	2.208.021	2.137.146	2.127.544	2.419.113	14%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	1.274.638	1.155.566	1.065.376	1.565.551	47%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,37%	2,18%	2,00%	2,83%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	0,60%	0,67%	0,63%	0,49%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	2,06%	2,05%	1,85%	1,97%	

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

Kaynaklar: () TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE’NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye’nin turizm gideri, 2014 yılında 5,4 Milyar ABD Doları, 2015 yılında %4,2 artarak 5,6 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında 5,04 Milyar ABD Doları olan turizm gideri geçen yılın aynı dönemine göre 2017 yılında %1,7 artarak 5,13 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının ilk 9 aylık giderine baktığımızda 2017 yılının ilk 9 ayına göre %3,56 oranında artış göstermiştir.

Tablo 15’te turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 15. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

	2014	2015	2016	2017	2018	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
OCAK	394,4	410,8	481	275,2	363,2	4,2	17,1	-42,8	31,98
ŞUBAT	493,4	430,7	531,4	277,4	342,8	-12,7	23,4	-47,8	23,58
MART	478	441	525,2	303,2	373	-7,7	19,1	-42,3	23,02
3 AYLIK TOPLAM	1.365,80	1.282,50	1.537,60	855,8	1.079,00	-6,1	19,89	-44,34	26,08
NİSAN	403,4	478,9	475,1	428,9	561,6	18,7	-0,8	-9,7	30,94
MAYIS	481,3	554,9	555,1	499,3	519,8	15,3	0	-10,1	4,11
HAZİRAN	518,1	509	479,5	458,2	568,8	-1,8	-5,8	-4,4	24,14
6 AYLIK TOPLAM	2.768,60	2.825,30	3.047,30	2.242,20	2.729,20	2,05	7,86	-26,42	21,72
TEMMUZ	426,4	496,7	436,8	557,5	428,9	16,5	-12,1	27,6	-23,1
AĞUSTOS	416	445,1	327,6	505,9	422,9	7	-26,4	54,4	-16,4
EYLÜL	335,7	402,8	367,4	497,4	357,5	20	-8,8	35,4	-28,1
9 AYLIK TOPLAM	3.946,70	4.169,90	4.179,10	3.803,00	3.938,50	5,66	0,22	-9,00	3,56
EKİM	587,9	551,7	313,3	462,6		-6,2	-43,2	47,7	
KASIM	456,7	481	272	417,3		5,3	-43,5	53,4	
ARALIK	479,1	495,7	285,4	454,4		3,5	-42,4	59,2	
12 AYLIK TOPLAM	5 470,4	5 698,3	5 049,8	5 137,3		4,2	-11,4	1,7	

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü 2018 Eylül Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. – İlk Dokuz Aylık Dönem